

IJC: DU1

Jazyk C

DU1

20.2.2024

Domácí úkol č.1

Termín odevzdání: 25.3.2024

Hodnocení celkem max. 15 bodů

Čtěte pokyny na konci tohoto textu

Příklady: (budou opravovány v prostředí Linux/GCC,
LC_ALL=cs_CZ.utf8
překlad: gcc -g -std=c11 -pedantic -Wall -Wextra
C11 je potřeba jen pro static_assert)

A) V rozhraní "bitset.h" definujte datovou strukturu typu pole bitů:

Typ:

```
typedef <DOPLNIT> bitset_t;  
Typ bitového pole (pro předávání parametru do funkce odkazem).
```

```
typedef unsigned long bitset_index_t;  
Typ indexu bitového pole.
```

Makra:

```
bitset_create(jmeno_pole, velikost)  
definuje a _nuluje_ proměnnou jmeno_pole  
(POZOR: opravdu musí _INICIALIZOVAT_ pole bez ohledu na  
to, zda je pole statické nebo automatické/lokální!  
Vyzkoušejte obě varianty, v programu použijte _lokální_ pole.)  
Použijte static_assert pro kontrolu velikosti pole.  
Př: static bitset_create(p,100); // p = pole 100 bitů, nulováno  
      bitset_create(q,100000L); // q = pole 100000 bitů, nulováno  
      bitset_create(q,-100); // chyba při překladu  
  
bitset_alloc(jmeno_pole, velikost)  
definuje proměnnou jmeno_pole tak, aby byla kompatibilní s polem  
vytvořeným pomocí bitset_create, ale pole bude alokováno dynamicky.  
Př: bitset_alloc(q,100000L); // q = pole 100000 bitů, nulováno  
Použijte assert pro kontrolu velikosti pole.  
Pokud alokace selže, ukončete program s chybovým hlášením:  
"bitset_alloc: Chyba alokace paměti"  
  
bitset_free(jmeno_pole)  
uvolní paměť dynamicky (pomocí bitset_alloc) alokovaného pole  
  
bitset_size(jmeno_pole)  
vrátí deklarovanou velikost pole v bitech (uloženou v poli)  
  
bitset_fill(jmeno_pole, bool_výraz)  
vynuluje(false) nebo nastaví na 1(true) celý obsah pole  
  
bitset_setbit(jmeno_pole, index, bool_výraz)  
nastaví zadaný bit v poli na hodnotu zadanou výrazem  
(nulový výraz == false == bit 0, jinak bit 1)  
Př: bitset_setbit(p,20,1);  
  
bitset_getbit(jmeno_pole, index)  
získá hodnotu zadaného bitu, vrací hodnotu 0 nebo 1  
Př: if(bitset_getbit(p,i)==1) printf("1");  
      if(!bitset_getbit(p,i)) printf("0");
```

Kontrolujte meze polí. V případě chyby volejte funkci

```
error_exit("bitset_getbit: Index %lu mimo rozsah 0..%lu",
           (unsigned long)index, (unsigned long)mez).
```

(Můžete použít například modul error.c/error.h z příkladu b)

Programy musí fungovat na 32 (gcc -m32) i 64bitové platformě.

Podmíněným překladem zajistěte, aby se při definovaném symbolu USE_INLINE místo těchto maker definovaly inline funkce stejného jména všude kde je to možné (bez změn v následujícím testovacím příkladu!). Pozor: USE_INLINE nesmí být definováno ve zdrojovém textu -- překládá se s argumentem -D (gcc -DUSE_INLINE ...).

Program musí fungovat s inline funkcemi i pro vypnuté optimalizace -O0 (ověřte si to - vyžaduje externí definice inline funkcí).

Pro vaši implementaci použijte pole typu unsigned long []. V tomto poli na indexu 0 bude velikost bitového pole v bitech. Implementace musí efektivně využívat paměť (využít každý bit pole až na posledních maximálně CHAR_BIT*sizeof(unsigned long)-1 bitů).

Jako testovací příklad implementujte funkci, která použije algoritmus známý jako Eratostenovo síto (void Eratosthenes(bitset_t pole);) a použijte ji pro výpočet posledních 10 prvočísel ze všech prvočísel od 2 do N=666000000 (666 milionů). Doporučuji program nejdříve odladit pro N=100. Hodnotu N si funkce zjistí podle velikosti bitového pole. Funkci Eratosthenes napište do samostatného modulu "eratosthenes.c".

Každé prvočíslo tiskněte na zvláštní řádek v pořadí vzestupném. Netiskněte nic jiného než prvočísla (bude se automaticky kontrolovat!). Pro kontrolu správnosti prvočísel můžete použít program "factor" (./primes|factor).

Naprogramujte (s využitím funkce clock()) měření doby běhu programu v sekundách a výsledek vypište na stderr následujícím příkazem: fprintf(stderr, "Time=%.3g\n", (double)(clock()-start)/CLOCKS_PER_SEC); (Porovnejte si vaše měření s výsledkem příkazu "time ./primes".)

Pro lokální pole budete potřebovat zvětšit limit velikosti zásobníku. Na UNIX systémech můžete použít příkaz "ulimit -a" pro zjištění velikosti limitu a potom "ulimit -s zadana_velikost_v_KiB" před spuštěním programu. (Toto názorně demonstruje nevhodnost používání velkých lokálních polí.)

Zdrojový text programu se musí jmenovat "primes.c" ! Napište Makefile tak, aby příkaz "make" vytvořil všechny varianty: primes používá makra primes-i používá inline funkce a aby příkaz "make run" všechny varianty vytvořil a spustil (i s ulimit -s).

(Při nesplnění výše uvedených podmínek: až 0 bodů.)

(8b)

Poznámky: Eratostenovo síto (přibližná specifikace):

- 1) Nastavíme bitové pole p o rozměru N na samé 1. Nastavíme p[0]=0; p[1]=0; // 0 a 1 nejsou prvočísla index i nastavit na 2
- 2) Vybereme nejmenší index i, takový, že p[i]==1. Potom je i prvočíslo
- 3) Pro všechny násobky i nastavíme bit p[n*i] na 0 ('vyškrtneme' všechny násobky i - nejsou to prvočísla)
- 4) i++; dokud nejsme za sqrt(N), opakujeme bod 2 až 4 (POZOR: sestavit s matematickou knihovnou parametrem -lm)
- 5) Výsledek: v poli p jsou na prvočíselných indexech hodnoty 1, (=nebyly vyškrtnuty jako násobek nějakého menšího prvočísla)

https://en.wikipedia.org/wiki/Prime_number

Efektivita výpočtu: cca 4.25s na Ryzen 5 4600G (gcc -O2)
Porovnejte efektivitu obou variant (makra vs. inline funkce).
Zamyslete se, jak by se ověřila efektivita pro (neinline) funkce.

- B) Napište modul "error.c" s rozhraním v "error.h", který definuje funkci `void warning(const char *fmt, ...)` a funkci `void error_exit(const char *fmt, ...)`. Tyto funkce mají stejné parametry jako `printf()`; tisknou text "Warning: " nebo "Error: " a potom chybové hlášení podle formátu `fmt`. Vše se tiskne do `stderr` (standardní funkcí `vfprintf`) a potom pouze `error_exit` ukončí program voláním funkce `exit(1)`. Použijte definice ze `<stdarg.h>`.

Napište program "no-comment.c", který vynechá poznámky ze zdrojového kódu jazyka C, který načtete ze souboru zadaného jako jediný argument programu. Pokud argument programu chybí, čte `stdin`. Výstup bude vždy na `stdout` (POZOR: pokud bude omylem přesměrován do vstupního souboru, chování je nedefinováno - tento problém lze zjistit pomocí POSIX funkce `fstat`).

Musíte použít stavový automat a řešit i znaky v řetězcových a znakových literálech (např. řetězec `"/***/"` není poznámka = nenahrazovat mezerou, `"text\"text"`, `'\\'` a `'\'` musí fungovat, atd.).

Program použije `error_exit` v případě chyby čtení souboru (soubor neexistuje, neukončená poznámka nebo řetězec atd.), jinak předpokládá syntakticky korektní vstupní soubor (půjde přeložit) a zdrojové kódování ve formátu UTF-8 (neměl by být žádný problém se zpracováním po 8bit znacích, protože znaky `/*'\\" jsou v ASCII).`

Použijte program "make" pro překlad/sestavení programu.
Testovací příkaz: `./no-comment no-comment.c`
`./no-comment no-comment.c >no-comment-result`

(7b)

Zařídte, aby příkaz "make" bez parametrů vytvořil všechny spustitelné soubory pro DU1. Při změně kteréhokoli souboru musí přeložit jen změněný soubor a závislosti. Pokud bude Makefile vypadat jako skript, odečtou se 3b.

Testovací obrázek: [du1-obrazek.ppm](#)

C) Obecné pokyny pro vypracování domácích úkolů (rev 21.2.2024)

- * Pro úkoly v jazyce C používejte ISO C11 (soubory *.c)
Použití nepřenositelných konstrukcí není dovoleno.
 - * Úkoly zkontrolujte překladačem například takto:
`gcc -g -std=c11 -pedantic -Wall -Wextra priklad1.c`
místo `gcc` můžete použít i jiný překladač.
V souvislosti s tím napište do poznámky na začátku souboru jméno překladače, kterým byl program testován (implicitní je verze GNU C instalovaná na serveru merlin).
- POZOR: Zkontrolujte paměťové operace speciálním parametrem překladu.
(Makefile: `CFLAGS += -fsanitize=address`, `LDFLAGS += -fsanitize=address`).
- * Programy pište, pokud je to možné, do jednoho zdrojového souboru. Dodržujte předepsaná jména souborů.

- * Na začátek každého souboru napište poznámku, která bude obsahovat jméno, fakultu, označení příkladu a datum.

Příklad:

```
// primes.c
// Řešení IJC-DU1, příklad a), 20.3.2111
// Autor: Kapitán Nemo, FIT
// Přeloženo: gcc 10.2
// ...popis příkladu - poznámky, omezení, atd
```

- * Úkoly je nutné zabalit programem zip takto:
zip xnemok99.zip *.c *.h Makefile

Jméno xnemok99 nahradíte vlastním. ZIP neobsahuje adresáře.

Každý si zkontroluje obsah ZIP archivu jeho rozbalením v prázdném adresáři a napsáním "make run".

- * Řešení se odevzdává elektronicky v ISVUT (velikost souboru je omezena)
- * Odvezdávejte pouze nezbytně nutné soubory -- ne *.EXE !
- * Úkoly neodevzdané v termínu budou za 0 bodů.
- * Opsané úkoly budou hodnoceny 0 bodů pro všechny zúčastněné a to bez výjimky (+bonus v podobě návštěvy u disciplinární komise).

Poslední modifikace: 19. February 2024

Pokud naleznete na této stránce chybu, oznamte to dopisem na adresu peringer AT fit.vutbr.cz